

Tiedonanto Suomen evankelis-luterilaisen kirkon ja Suomen baptistiyhdyskuntien toisesta neuvottelusta

Suomen evankelisluterilaisen kirkon ja Suomen baptistiyhdyskuntien (Suomen Baptistiyhdyskunta ja Finlands svenska baptistsamfund) edustajat pitivät toisen yhteisen neuvottelun Tampereen seurakuntien Ilkon kurssikeskuksessa 29. - 30.11.2000.

Osapuolet olivat oman järjestyksensä mukaan valinneet neuvotteluihin edustajansa. Kokouksen luterilaisena puheenjohtajana toimi piispa Juha Pihkala ja baptistien puheenjohtajana pastori, Suomen ekumeenisen neuvoston pääsihteeri Jan Edström.

Neuvottelussa oli kolme pääteemaa:

1. Kristillinen usko Raamatun ja yhteisöjen oman perinteen valossa

Käsitys uskosta osoittautui huomattavan yhdenmukaiseksi. Molempia osapuolia yhdistää reformaation löytö uskonvanhurskaudesta. Usko on aina yksin Jumalan lahjaa ja vaikutusta. Raamatussa usko on moniulotteinen asia, ja ihmisen elämässä se painottuu eri ikäkausina eri tavoin. Kun uskosta pyritään antamaan järjestelmällinen kokonaiskuva, siinä on kummankin osapuolen mukaan asioita, jotka jäävät Jumalan salaisuudeksi. Tällaisia ovat luterilaisella taholla käsitys pienen lapsen uskosta, baptistisella taholla sellaisen ihmisen usko, joka ei kykene tekemään henkilökohtaista ratkaisua. Kumpaakin osapuolta auttaa ajatus, että pelastava usko ei ole koskaan vain minun uskoani Kristukseen vaan myös Kristuksen uskoa minussa. Luterilaiset korostavat laajemmin uskon sisältöä ja olemusta, baptistit uskon ilmenemistä sekä sen suhdetta seurakuntaan ja yhteiskuntaan. Neuvotteluissa koimme näiden näkökulmien täydentävän toisiaan. Havaitsimme, että uskosta avautuva arvoperusta on molemmilla pitkälti samanlainen. Sen sijaan uskon ja kasteen suhdetta on pohdittava syvällisemmin erikseen.

2. Tulevaisuuden haasteet ja yhteinen todistus

Elämyksiä ja yksilöllisyyttä korostava postmoderni aika esittää saman uskonnollisen haasteen sekä luterilaisille että baptisteille. Yhteinen huolestus on, että usko pirstoutuu elämyseskeisiksi osasiksi ja siitä katoaa kokonaisnäkemys. Uskoon kyllä liittyy elämyksiä, mutta usko on enemmän kuin sarja elämyksiä. Kumpikin osapuoli pitää tärkeänä, että kristillistä uskoa opetetaan kokonaisuudessaan. Kristillinen kasvatusta ja opetus ovat nyt poikkeuksellisen tarpeellisia. Todistuksemme tulee olla vahva, selkeä ja aito monikulttuurisessa ympäristössämme.

3. Luterilaisten ja baptistien historiallinen kuva toisistaan ja nykyinen tilanne

Keskustelimme monista kipeistä asioista, jotka liittyivät aiemmin syrjityksi tulleen vähemmistön asemaan. Meidän on pidettävä huolta siitä, että annamme toisistamme sellaisen kuvan, jonka kumpikin osapuoli voi hyväksyä. Molempien on tarpeen arvioida kriittisesti omaa opetustaan toisesta osapuolesta työntekijöidensä koulutuksessa, seurakunnallisessa julistuksessa sekä koulujen uskonnonopetuksessa.

Luterilaisten ja baptistien on yleensä nähty eroavan erityisesti uskon ja kasteen suhteessa. Luterilaisia tunnustuskirjoja ja Lutherin teologiaa koskeva tutkimus on selvittänyt, että luterilainen uskonpuhdistus näki kasteen ja uskon välisen suhteen paljon tiiviimpänä kuin monet varhaisemmat tai myöhäisemmat tulkintaratkaisut.

Kun arvioidaan luterilaisiin tunnustuskirjoihin sisältyviä "uudestikastajiin" ja "hurmahenkiin" kohdistuvia oppituomioita, on otettava huomioon, että nykyiset baptistit eivät tunnista itseään suurimmasta osasta niitä. Kirkkojemme nykytilanteen valossa on todettava, että yhteisymmärryksemme uskon keskeisistä asioista on niin suuri, että historiallisten oppituumioiden ja väärinkäytösten ei saa antaa heikentää sen kantavaa voimaa.

Yhteinen tahtomme on jatkaa näitä keskusteluja. Toivomme, että ne rikastuttavat kirkkojemme rinnakkaiseloja ja yhteistä todistusta ja palvelua.

Ilkossa 30.11.2000

Juha Pihkala

Jan Edström